

СТУДЕНТСЬКА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ ІНОЗЕМНИМИ МОВАМИ — ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК АКТИВІЗАЦІЇ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Науку справедливо називають важелем прискореного розвитку соціально-економічного життя світового суспільства. Наука сама повинна інтенсивно функціонувати і розвиватися, щоб залишатись каталізатором суспільного прогресу, для чого потрібно постійно вдосконалювати теоретичні і практичні підходи, створювати нове покоління освітніх програм.

Однією з умов і одним із результатів прогресу пізнання є диференціація наук. Неминучим, проте небажаним наслідком її стала вузькість свідомості, яка пов'язана з потребою максимальної професіоналізації, і виражається у звичці мислити визначеними категоріями на матеріалі виключно даного профілю. Луї де Бройлю належить думка про те, що спеціалізація звужує обрії, стає на заваді плідним порівнянням і аналогіям і навіть ставить під загрозу майбутнє людського розуму. Вузькість свідомості деякою мірою долається самим об'єктивним ходом розвитку пізнання, що приводить до взаємного проникнення наук.

У наш час практика ставить перед навчальним процесом дві прямо протилежних вимоги. По-перше, це підготовка людей, які вміють читати і розуміти різні інструкції і діяти згідно з ними, тобто висококваліфікованих спеціалістів-виконавців. В умовах швидкої автоматизації й інформатизації виробництва і посилення стандартизації, вони конче необхідні. По-друге, потрібні люди, які мислять творчо і здатні створювати нові елементи, системи, принципи виробництва, здатні до самостійного проведення наукового пошуку, завзяті і сміливі в науці, внутрішньо націлені на здолаття перешкод, що виникають у процесі пізнання.

Геополітичні умови докорінно змінилися, з'явилася нова концепція Європи без кордонів, значно розширюються сфери міжнародного співробітництва, підвищується попит на випускників немовних вищих навчальних закладів, які вільно володіють іноземною мовою і наділені культурою іншомовного спілкування у професійному і академічному середовищі. Створення ефективної загальноєвропейської системи інформаційного обміну, інтернаціоналізація ділових стосунків у різних сферах діяльності людини

потребує поєднання зусиль науковців і практиків у вирішенні поточних і перспективних завдань суб'єктів господарювання.

Університети — це могутні наукові осередки, де здійснюється значна частина наукових досліджень, які визначають напрямки розвитку усього суспільства. Сучасні підходи до вивчення іноземних мов в економічних університетах можуть стати носіями міжнародних та європейських тенденцій розвитку вищої школи. У розробці і використанні технологій, спрямованих на оволодіння студентами навичок пошуку, опрацювання та використання нової інформації актуальним є перехресний метод викладання, який забезпечує таке плідне поєднання вузькоспеціалізованого мислення із системним підходом, що його можна вважати одним із найважливіших засобів, а можливо, і ідеалом майбутньої системи освіти.

Одним із очікуваних результатів удосконалення практичної складової навчального процесу та впровадження перехресного методу у навчання студентів, підвищення професійного рівня науково-педагогічних працівників та організації проведення наукового дослідження є проведення студентських наукових конференцій.

Ідея проведення I Всеукраїнської студентської наукової конференції іноземними мовами виникла після проведення II студентської наукової конференції КНЕУ іноземними мовами, у якій взяли участь студенти з інших міст України. Метою конференції було залучення молоді, студентів, які вільно володіють іноземною мовою і культурою іншомовного спілкування, до наукових досліджень сучасних економічних і соціально-політичних проблем стосовно окремих галузей економіки, різних регіонів і країн на макро-, мікрорівнях та в глобальному контексті.

Аналіз проведених кафедрою іноземних мов фінансово-економічного факультету студентських наукових конференцій іноземними мовами свідчить:

1) Освоєння певних знань має поєднуватись із навчанням способу пошуку знань взагалі. Адже наукове дослідження неможливе без цільового інформаційного пошуку і мобілізації накопичених раніше знань. Готуючи людину до наукової кар'єри, не можна забувати про необхідність ознайомити її із правилами збирання, класифікації та використання інформації з будь-яких джерел. Проведення в життя ідеї навчання способів інформаційного пошуку диктується прискоренням процесів старіння наукової інформації.

2) Підготовка доповіді та виступ на конференції іноземними мовами виявляє уміння студентів: а) аналізувати іншомовні дже-

рела інформації для отримання даних, що є необхідними для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень; б) знаходити нову текстову, графічну, аудіо та відеоінформацію, що міститься в іншомовних галузевих матеріалах (як у друкованому, так і в електронному вигляді), користуючись відповідними пошуковими методами і термінологією; надає студентам можливість: а) готувати публічні виступи з галузевих питань, застосовуючи відповідні засоби вербальної комунікації та адекватні форми ведення дискусій і дебатів; б) розвивати мовну компетенцію і стратегії, необхідні для ефективної участі як у процесі навчання, так і в ситуаціях професійного спілкування.

3) Набуті вищезазначені навички і уміння сприяють підвищенню мобільності та конкурентоздатності випускників на ринку праці у різних галузях економічної, соціально-політичної і наукової діяльності як нашої країни, так і за кордоном.

Найважливіша перспектива розвитку викладання, як показують останні досягнення у галузі методики, зокрема іноземних мов, полягає у поєднанні навчання із творчим тренінгом.

Проведені конференції показали, як студенти немовних вищих навчальних закладів України можуть і мають (згідно з рекомендаціями Ради Європи з питань освіти) володіти уміннями швидко і вільно висловлюватися іноземною мовою без помітних ускладнень, пов'язаних з пошуком засобів вираження у процесі досягнення ними соціальних, академічних і професійних цілей. Усі студенти продемонстрували високий рівень знань іноземної мови та глибоке володіння категоріальним апаратом обраної теми наукового дослідження.

Висновки

1) Процес удосконалення змісту освіти, підготовки майбутніх фахівців, оптимізації використання технологій, спрямованих на оволодіння студентами навичок пошуку, опрацювання та використання нової інформації, має базуватися на поєднанні навчальної та наукової роботи у вищому навчальному закладі.

2) У ході педагогічного процесу і наукового дослідження існує фундаментальна протилежність між позицією дослідника, який з охотою ставить під сумнів речі, що вважаються цілком встановленими, і позицією викладача, який навчаючи тому, що він знає, або у що вірить, мимоволі піддається природному прагненню до деякого догматизму. Проте психологічні дослідження ставлять під сумнів реальність цієї протилежності, підтверджуючи, що схильність до дослідження і схильність до викладання майже завжди зустрічаються у одній і тій же людині, а дослідження, і викладання у вищій школі пов'язані одне з одним.

3) Викладання має імітувати дослідницький процес. Підготовка студентів до участі у наукових конференціях іноземними мовами підвищує професійний рівень науково-педагогічних працівників і спонукає студентів до проведення наукових досліджень із актуальної проблематики.

Н. А. Мовчанюк, старш. викл.,
Р. А. Гаращенко, старш. викл.,
кафедра іноземних мов

ФОРМУВАННЯ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Навчання іншомовної фахової лексики студентів економічних спеціальностей виступає необхідним складником у досягненні головної мети навчання іноземної мови — оволодіння англійською мовою як засобом фахового спілкування, що є одним із напрямів розвитку сучасної методичної науки, зокрема такого напрямку як англійська для професійних цілей («English for Specific Purposes»).

Успішність іншомовного професійного спілкування значною мірою визначається таким рівнем володіння лексичними навичками, який забезпечить здатність студентів розуміти і вживати у потрібній ситуації саме ту лексичну одиницю, яка точно й економно передає висловлену думку. Отже, лексичні навички слід розглядати як найважливіший і невід’ємний компонент змісту навчання іноземної мови, а їх формування саме і є метою навчання лексичного матеріалу.

У лексичному мінімумі розрізняють активний мінімум і пасивний мінімум.

Активний лексичний мінімум — це той лексичний матеріал, яким студенти повинні користуватися для вираження своїх думок в усній та письмовій формі, а також розуміти думки інших людей при аудіюванні та читанні.

Пасивний лексичний мінімум — це та лексика, яку студенти мають лише розуміти при сприйманні чужих думок в усній формі (при аудіюванні) та письмовій формі (при читанні).

Відбір лексичних мінімумів проводиться укладачами програм та авторами підручників, які й визначають кількість лексичних